

fiskivinna

Fór sjálvur
til Hirtshals
við sildini

Júst í Tüni fer at gera fleiri royndir í heyst

Føroyingar eru nú eisini byrjaðir at selja feska sild — isaða í kassar — av landinum. Tað er tað góða ferðasambandið millum Føroyar og útlendskar havnir og framleiðslan av flamingokassum í Føroyum, sum hevur gjørt hetta møguligt.

Tað er ikki fyrr enn hetta seinasta árið, at føroyingar eru farnir at selja feskan fisk beinleiðis av landinum til keyparar í Týsklandi og aðrastaðni. Handils- og frystivirkid í Fuglafirði hevur serliga útflutt isaðan kongafisk.

Selur sildina
í Hirtshals

Nú eru aðrir farnir undir at útflyta m.a. feska sild til Danmarkar, tað er Júst í Tüni, skipari av Toftum, sum er undangongumaðurin á hesum øki.

Tvær ferðir í summar hevur hann verið við sild á auktion í Hirtshals. Júst í Tüni, sum mangan hevur verið upphavsmaður til nýggjar vinnuguleikar í Føroyum — eitt nú fiskasaling á sinni — heldur, at føroyingar eiga at leggja seg eftir at útflyta feskan fisk í størri mun.

Kann loysa seg

Tað var herfyri, at Júst keypti sild frá bátunum á Skálafjørðinum. Hann isaði sildina í flamingokassar, sum hann keypti frá Handils- og frystivirkinum í Fuglafirði, og fór síðan sjálvur við Lómi til Hirtshals við sildini.

Júst sigur í samroði við Sosialin, at tað avbera góða ferðasambandið millum Føroyar og havnir í m.a. Danmark, ger, at tað kann loysa seg at útflyta feskan fisk. Fyrr var fyrst neyðugt at fara til Álborg og síðani við bilum til auktionirnar.

Heldur sær væl

Hetta er ikki neyðugt meira. Skipafelagsbátarnir fara av Havnini

friggjakvöld og eru í Hirtshals sunnukvöld. Har verður fiskurin so landaður sama kvöld — og síðani seldur á auktion manamorgun klokkan 7.

Júst hevur verið í Hirtshals tvær reisir. Tað visir seg, at sildin heldur sær væl.

Haldi fram

— Hóast hetta fari eg at halda fram at senda sild til Hirtshals. Í løtuni ger Júst fyrireikingar til fleiri nýggjar royndir í næstum.

Tað eru danir, sum fyrst keypa sildina og síðani selja hana víðari til vesturtýskar keyparar. Á tann hátt sleppa føroyingar undan 20% EF-tollinum.

Júst í Tüni sigur víðari, at kunnu vit fáa umleið dupult so nógv fyri sildina, sum vit sjálvir keypa hana fyri her heima, so er møguleiki at gera ein góðan handil. Sjálvur keypti hann sildina fyri ávikavist 1,70 kr. og 2,50 kr. fyri kilo. Prisurin á auktionini í Hirtshals var ávikavist 3 kr. og 4 kr.

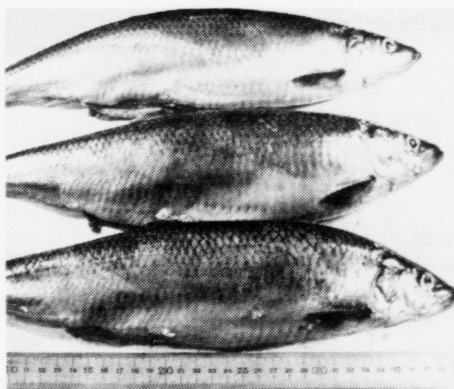
Betur prís

Vanligt er annars, at sildin út á heystið batnar. Hon verður fastari í ti og fæst betur prisur fyri hana.

Tað er annars stórus eftir spurningur eftir sild á meginlandinum. Tað er nú eisini vordíð bannað at veidda sild í m.a. donskum sjógvi.

Tað sindrið, sum fæst í Oyrasundi og Eystursjónum kann heldur ikki sammetast við góðskuna á góðari føroyskari fjarðasild, heldur Júst fyri.

Tann stóra fjarðasildin, sum fæst á Skálafjørðinum, í Sundalagnum og í Funningsfirði, er tann sildin, sum keyparum damar best.

Júst í Tüni, skipari:

Tað er annað
enn bert
toskur og hýsa

Júst í Tüni roynir nýggjar leiðir

— Vit hava virkir, sum kunnu skera sildina til flak og síðani senda hana avstað isaði í flamingokassum. Tað er leiðin, vit eiga at ganga.

Selja hjáveindu
feska

Júst í Tüni ætlar um stutta tíð at fara undir at selja hjáveiduna hjá trolbátunum feska av landinum. Her er talan um fiskaslog, sum t.d. skrubbu, flundru, reyðtongu, skotu, steinbit o.a., sum høgur prisur verður latin fyri aðrastaðni. Her heima hjá okkum vil eingin faast við henda fisk og fer nógv av tí til guano.

— Her er møguleiki at fáa meiri pening fyri fiskin og samstundis fer tað at hjálpa uppá rentabilitetin hjá fiskiflotanum, sigur Júst í Tüni.

Aðrir enn
Fiskasølan

Uppá fyrispurning, um hann heldur tað vera røttu leiðina, at eisini aðrir enn Fiskasølan selja fisk av landinum, sigur Júst í Tüni, at hetta er ein treyt fyri at vit kunnu fáa sum frægast burtur úr.

Júst í Tüni: — Fyrst hevði Fiskasølan bert saltfisk, síðani frystan fisk, meðan tað er eingin, sum sigur, at hon skal hava allan feskan fisk eisini. Her skal vera fri kapping.

Júst heldur annars, at bæði Handils- og Frystivirkid og Marr & Co. hava gjørt eitt veldugt arbeiði fyri føroyingar. Teir hava lagt lunnar undir útflutning av fiskum fiski úr Føroyum.

Lítil dugur at
senda feska sild
av landinum

— um hon ikki er skorin til flak áðrenn

Eisini Bakkafrost á Glyvrum hevur í ár roynt at selja feska sild av landinum. Hetta var fyrr í summar. Teir skóru umleið 600 kilo av sildaflaki og sendu tað til Noregs — isað í flamingokassum.

Hans Jacobsen, stjóri á Bakkafrost, sigur, at teir gjørdu hesa roynd fyri at vita, hvussu sildin fór at halda sær úr Føroyum, til hon kom fram til keyparan. Tað vísti seg at vera av allarbestu góðsku, tá sildin kom til Noregs við Bliki.

Men so fóru norðmenn sjálvir at fiska sild, og tí varð ikki stórus áhugi fyri at keypa úr Føroyum. Men á Bakkafrost vóru teir kortini væl nøgdir við úrslitið av royndini.

Uppá fyrispurning um tað er nøkur framtíð hjá føroyingum at selja feska sild av landinum, sigur Hans Jacobsen, at verður henda sild ikki skorin til flak her heima, so er lítil dugur í at senda hana feska av landinum.

Bakkafrost hevur annars fingið umleið 100 tons av fjarðasild í ár. Hetta er meira enn dupult so nógv sum teir finga alt árið í fjør. Sildin hevur verið nakað bleyt higartil — tað er nústandi nú, at tann betra sildin plagar at vera á firðunum.

Stjórni á Bakkafrost væntar annars ikki, at teir fara at fáa nógv sild til heystar. Orsøkin er tann, at teir kunnu ikki geva so góðan prís — so bátarnir fara helst ikki at royna. Tað hevur annars ikki verið nakar størri marknaður fyri sild í ár.

Amerikanarar
keypa støðugt
minni úr Føroyum

— samstundis tvífalda týskarar innflutningin higani

Føroyski fiskaútflutningurin til USA minkar í stórum. Samstundis øktist útflutningurin til Vesturtýsklands. Hessa gongd vasa töluni yvir útflutningin hjá Føroya Fiskasølu teir fyrstu sýj mánaðirnar í ár.

Útflutningurin til USA minkaði januar—juli í ár í mun til sama tíðarskeið í fjør við tilsamans 36,1 mill. kr.

Samlaða sølan hetta tíðarskeið í fjør var umleið 88 mill. kr. Amerikanarar hava keypt fyri 18 mill. kr. minni av frystum toskaflaki og fyri 13 mill. kr. minni av upsaflaki. Av kókaðum rækjum er ein minking uppá 2 mill. kr.

Betur gongst á europeiska marknaðinum. Her hava vesturtýskarar økt um innflutningin av føroyskum fiskaværum við umleið 45 mill. kr. til íalt 77 mill. kr. Sølan er sostatt meira enn tvífaldað.

Her er serliga talan um fryst upsaflak + 24 mill. kr., isaðan kongafisk + 5 mill. kr., saltfisk + 4,5 mill. kr., heilfrystan svartkalva + 2,3 mill. kr. og pilkaðar rækjur + 4,7 mill. kr.

Eisini Bretland hevur keypt meira í ár — fyri tilsamans 10,6 mill. kr. meira til íalt 57 mill. kr.

Hyggja vit nú eftir teimum einstøk vørusløgum, so er útflutningurin av saltfiski øktur við 30,6 mill. kr., upsaflaki við 14 mill. kr., laks við 9,2 mill. kr., pilkaðum rækjum við 8,2 mill. kr., isaðum kongafiski við 5,4 mill. kr. o.a.

Harafurtimóti er útflutt fyri 6,3 mill. kr. minni av toskaflaki, 9,9 mill. kr. minni av kókaðum rækjum og 6,3 mill. kr. minni av kalva, reyðsprøku o.s.

Sambært tølunum frá Fiskasøluni er heildarútflutningurin jan.—juli í ár íalt 43.898 tons fyri 395.820 mill. kr. Hetta er ein vøkstur uppá 22,27% í nøgd og 17,62% í virði.